

A photograph of a forest with tall, slender trees and a dense canopy of green leaves. Sunlight filters through the branches, creating dappled light on the forest floor. The image serves as the background for the report cover.

Broedvogelinventarisatierapport Heseveld, Nijmegen 2013

**Marc de Bont
Nijmegen, juli 2013**

Inhousopgave

Inleiding	Pagina 3
Methode	Pagina 3
De telling	Pagina 4
Het weer	Pagina 4
De resultaten	Pagina 4
Bijlage: Soortkaarten	Pagina 7

Augustijnenbosje kant van VvE Dennendaal, 28 april 2013

Foto: Marc de Bont

Inleiding

In 2013 is voor het vierde jaar op rij het gebied op broedvogels geteld. Het wordt begrensd wordt door de Boksdorstraat in het noorden, de Wolfkuilseweg in het oosten en de Graafseweg in het zuiden (zie afbeelding 1). Oppervlakte is 20,5 hectare.

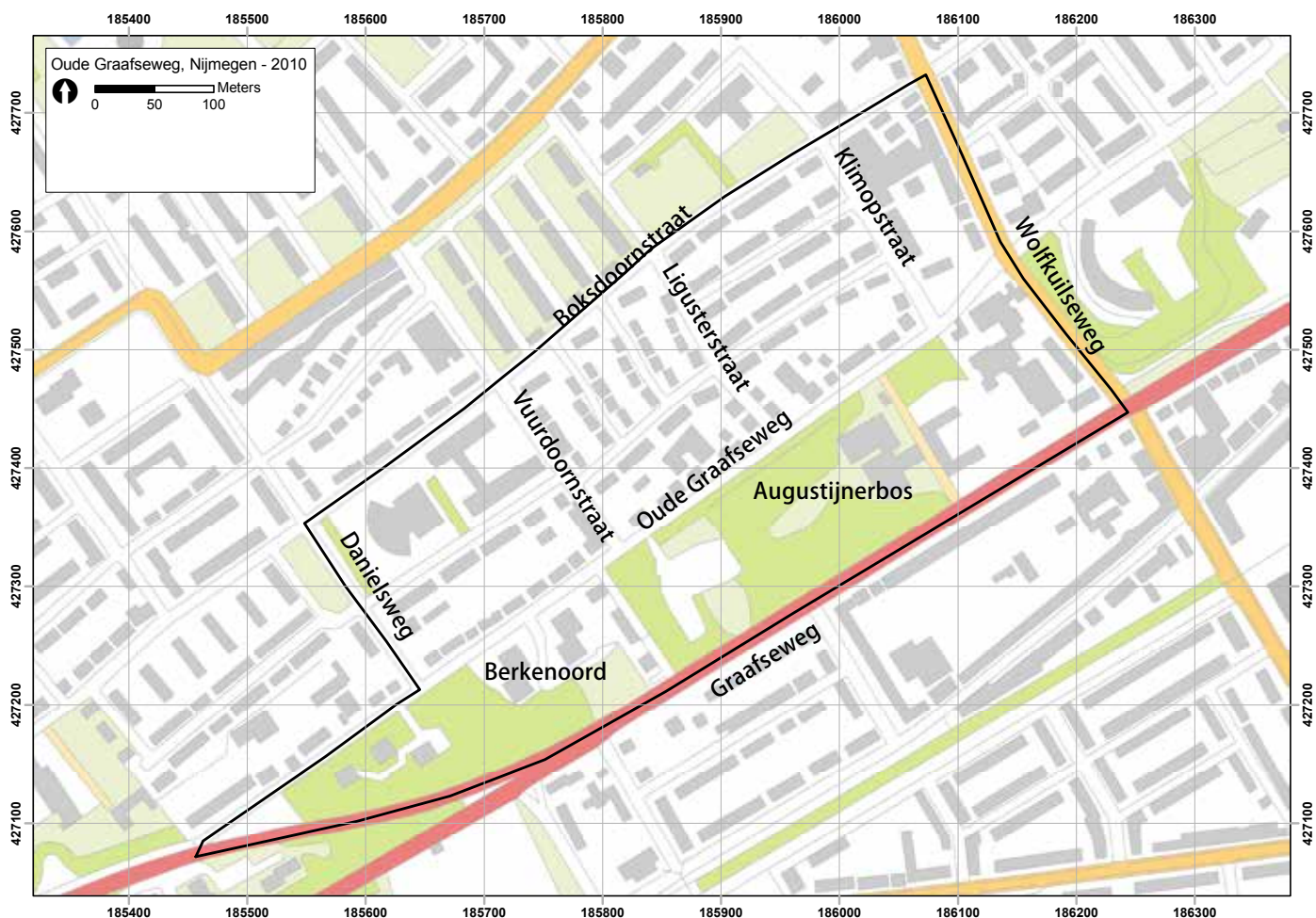
Ook nu weer heb ik besloten er een rapportje van te maken dat kan worden gebruikt voor beheersdoeleinden, maar ook gewoon voor het plezier kan worden gelezen. Doel van de telling is voornamelijk dat ik er zelf plezier in heb om te weten wat er zoal in de woonomgeving aan broedvogels aanwezig is. Daarnaast vind ik het goed als anderen kennis nemen van wat er zoal om hen heen aanwezig is. In 2013 is er tijdens parkendag geen excursie gegeven in het Augustijnenbosje.

Methode

De telling is uitgevoerd volgens de BMP-A methode van SOVON Vogelonderzoek Nederland. Dit is een methode van tellen waarbij binnen een van tevoren vastgesteld gebied in de loop van het voorjaar alle algemene broedvogels worden vastgelegd op een zogenaamde veldkaart. Tijdens de inventarisatie (telling) wordt er gekeken naar vogels die zich territoriaal gedragen en/of gedrag vertonen dat met broeden te maken heeft. Hierbij kan gedacht worden aan zingende vogels, vechtende vogels en vogels met nestmateriaal en/of voer in de snavel. Deze worden allemaal zo nauwkeurig mogelijk op de veldkaart ingetekend.

Thuis wordt dan van iedere soort een aparte soortkaart gemaakt. Hierbij worden alle in het veld waargenomen waarnemingen van de veldkaart overgenomen en op de soortkaart ingetekend. Alle in het veld gedane waarnemingen worden online in het systeem van SOVON ingevoerd. Aan het eind van het telseizoen kan dan met een paar drukken op de knop van de computer worden uitgerekend waar en hoeveel territoria van betreffende soorten er zijn geweest. De resultaten van alle vier de jaren (2010, 2011, 2012 en 2013) zijn dus digitaal verwerkt.

Figuur 1: Telgebied Heseveld

De telling

Om de vogels goed te tellen is met name de vroege ochtend belangrijk. Die ochtendtellingen zijn uitgevoerd tussen 17-03-2013 en 08-06-2013. Buiten deze reguliere ochtendtellingen heb ik op 27-05-2013 van 15:20-16:30 geprobeerd de spechten, spreeuw en Gierzwaluw te tellen. Voor de Gierzwaluw ben ik op 30-06-2013 in de avond nogmaals op pad geweest in de hoop de nestplaatsen te vinden. Dit laatste is niet gelukt, wel heb ik waarnemingen kunnen doen die zijn verwerkt in het verslag.

Tabel 1: Teldata en -tijden

Datum	Begintijd	Eindtijd	Type telling
17-03-13	06:20	08:15	zonop
07-04-13	05:45	08:10	zonop
28-04-13	05:36	08:36	zonop
19-05-13	04:25	06:55	zonop
27-05-13	15:20	16:30	dag
08-06-13	04:00	06:30	zonop
30-06-13	20:45	22:00	avond

Het weer

Het voorjaar van 2013 zal zeker niet de boeken ingaan als het beste voorjaar in de laatste xx-aantal jaren. Ik heb voor de telling wel goede ochtenden uit kunnen zoeken wat neerslag betreft. De temperaturen werden geschat op achtereenvolgens 0, -4, -1 tot 5, 5-10 en 10-13 graden. Op 17-03 had ik in het prille begin van de telling voor minder dan 15 minuten neerslag in de vorm van natte sneeuw. De andere ochtendtellingen waren droog evenals de middag- en avondtelling.

De resultaten

Er zijn in totaal 31 broedvogelsoorten vastgesteld die gezamenlijk 302 territoria hebben gehad. In tabel 2 zijn deze samengevat. Vergeleken met voorgaande jaren zijn er drie soorten aan de lijst toegevoegd: Wilde Eend (niet tot broeden gekomen, maar wel een territorium onder andere inclusief de vijver van VVE Berkenoord), Stadsduif en Goudhaan (in het Augustijnenbosje). Twee soorten zijn in 2012 niet vastgesteld als broedend: de Fitis en de Putter.

Gedurende de afgelopen vier jaren zijn nu in totaal 33 broedvogelsoorten vastgesteld binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Elk jaar is er wel een soort bij, maar gaat er ook weer een soort af. In 2013 is tot nu toe het hoogste aantal soorten in één jaar gevonden.

Opvallende aantallen zijn van de Houtduif: ondanks de koude tweede helft van de winter en het niet al te beste voorjaar heeft deze soort het hoogst aantal territoria tot nu toe. Dit geldt ook voor de Gierzwaluw (is Afrikaganger), Grote Bonte Specht, Winterkoning, Roodborst, Grote Lijster, Zwartkop, Tjiftjaf (beide trekvogel) en Ekster.

Laagste aantallen waren er voor de Zwarte Kraai, Spreeuw en de Huismus. Vooral de laatste maakte een grote daling van maar liefst 22 in 2012 naar 13 dit jaar. Daarvoor waren er twee jaren met 17 territoria. Reden niet duidelijk. Kan inventarisatieeffect zijn, maar kan ook met weers- of broedomstandigheden te maken hebben.

Per soort is een soortkaart met stippen per jaar bijgevoegd. Deze staan in de bijlagen. De stippen zijn gezet in wat als centrum van het territorium kan worden gezien. Hierdoor is te zien waar welke soorten broeden.

Tabel 2: Aantallen territoria per soort per jaar

Nieuwe soorten in vet

Soort	2010	2011	2012	2013
Wilde Eend	0	0	0	1
Stadsduif	0	0	0	1
Holenduif	3	3	2	2
Houtduif	24	31	25	34
Turkse Tortel	20	20	24	22
Gierzwaluw	4	6	3	7
Groene Specht	1	1	1	1
Grote Bonte Specht	3	3	4	6
Winterkoning	7	8	8	10
Heggenmus	9	10	8	10
Roodborst	6	7	8	9
Merel	38	44	47	46
Zanglijster	3	2	4	2
Grote Lijster	0	1	1	2
Zwartkop	7	10	9	11
Tjiftjaf	5	4	5	8
Fitis	1	1	0	0
Goudhaan	0	0	0	1
Staartmees	1	1	1	1
Pimpelmees	17	23	30	26
Koolmees	24	25	30	24
Boomklever	3	6	4	6
Boomkruiper	3	4	8	6
Gaai	2	3	3	2
Ekster	7	8	8	9
Kauw	20	32	26	30
Zwarte Kraai	3	5	3	2
Spreeuw	3	5	4	1
Huisemus	17	17	22	13
Vink	6	5	6	5
Groenling	0	2	1	2
Putter	0	0	1	0
Appelvink	0	1	0	2
Totaal aantal soorten	26	29	28	31
Totaal aantal territoria	237	288	296	302

Gierzwaluw hangend aan regenpijp onder nestingang, 8 juni 2013

Foto: Marc de Bont

Berberisstraat, 8 juni 2013

Foto: Marc de Bont

Foto: Marc de Bont

Duindoornstraat, 28 april 2013

Voormalig Augustijnenklooster, Graafseweg 274, 28 april 2013

Foto: Marc de Bont

Foto: Marc de Bont

Tuin VvE Berkenoord

Wolfkuilseweg, 28 april 2013

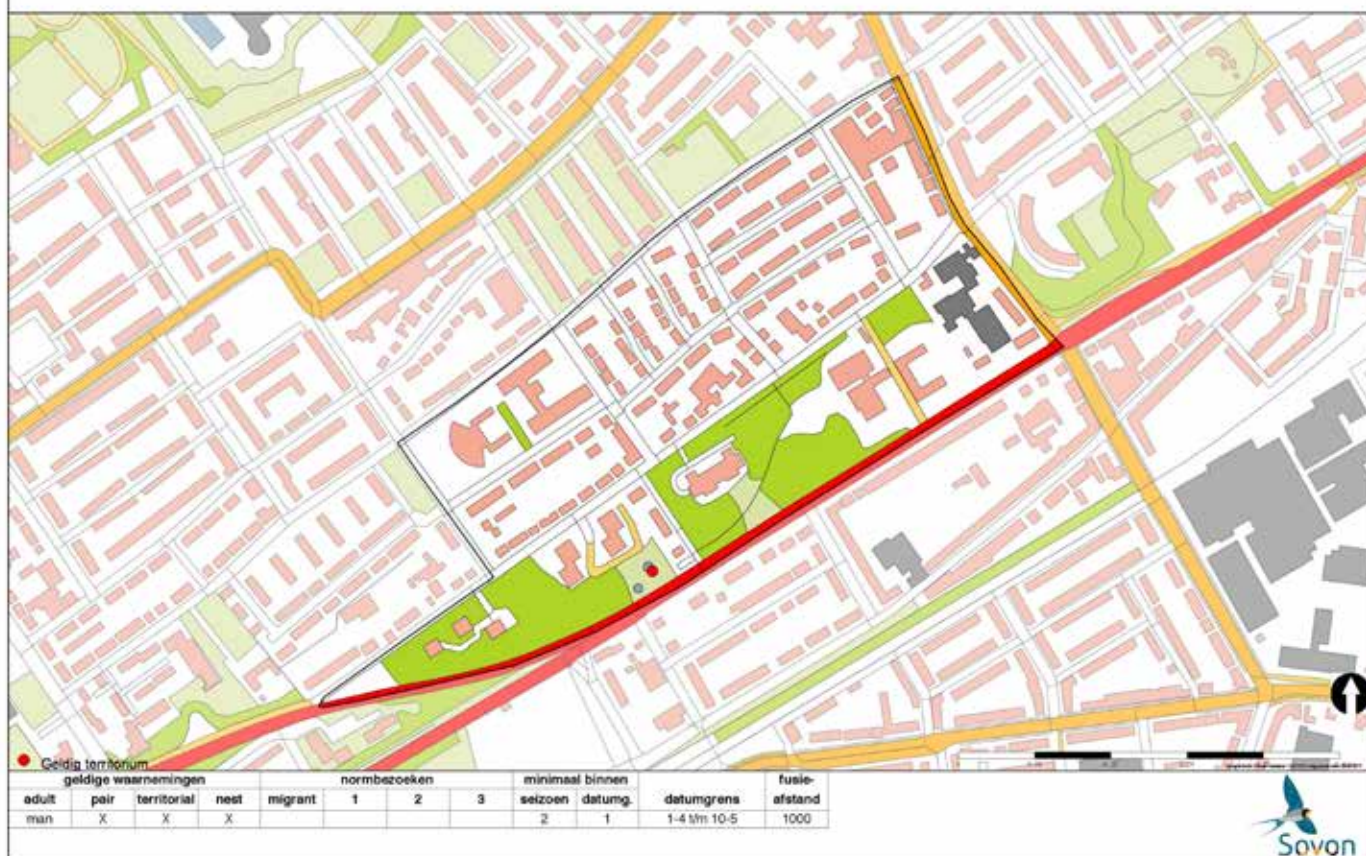
Foto: Marc de Bont

Marc de Bont, juli 2013

Soortkaarten

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Wilde Eend 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Stadsduif 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Holenduif 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Holenduif 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Holenduif 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Holenduif 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Houtduif 24 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Houtduif 31 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Houtduif 25 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Houtduif 34 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Turkse Tortel 20 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Turkse Tortel 20 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Turkse Tortel 24 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Turkse Tortel 22 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Gierzwaluw 4 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Gierzwaluw 6 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Gierzwaluw 3 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Gierzwaluw 7 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Groene Specht 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Groene Specht 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Groene Specht 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Groene Specht 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Grote Bonte Specht 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Grote Bonte Specht 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Grote Bonte Specht 4 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Grote Bonte Specht 6 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Winterkoning 7 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Winterkoning 8 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Winterkoning 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Winterkoning 10 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Heggenmus 9 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Heggenmus 10 territoria

Pagina 1/1

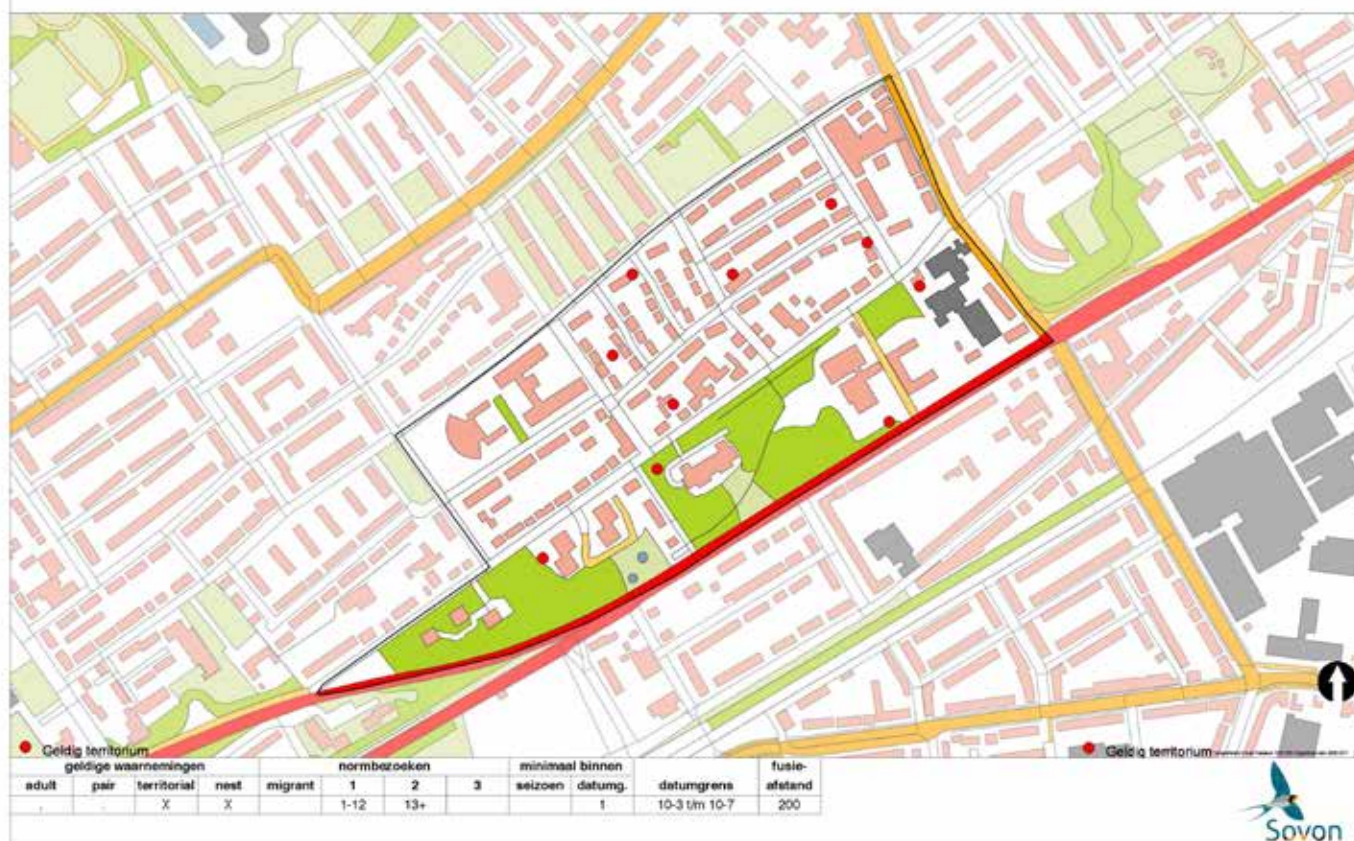
4721 Heseveld Nijmegen 2012

Heggenmus 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Heggenmus 10 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Roodborst 6 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Roodborst 7 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Roodborst 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Roodborst 9 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Merel 38 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Merel 44 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Merel 47 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Merel 46 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Zanglijster 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Zanglijster 2 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Zanglijster 4 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Zanglijster 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Grote Lijster 0 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Grote Lijster 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Grote Lijster 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Grote Lijster 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Zwartkop 7 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Zwartkop 10 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Zwartkop 9 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Zwartkop 11 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Tjiftjaf 5 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Tjiftjaf 4 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Tijftjaf 5 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Tijftjaf 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Fitis 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Fitis 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Goudhaan 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Staartmees 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Staartmees 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Staartmees 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Staartmees 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Pimpelmees 17 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

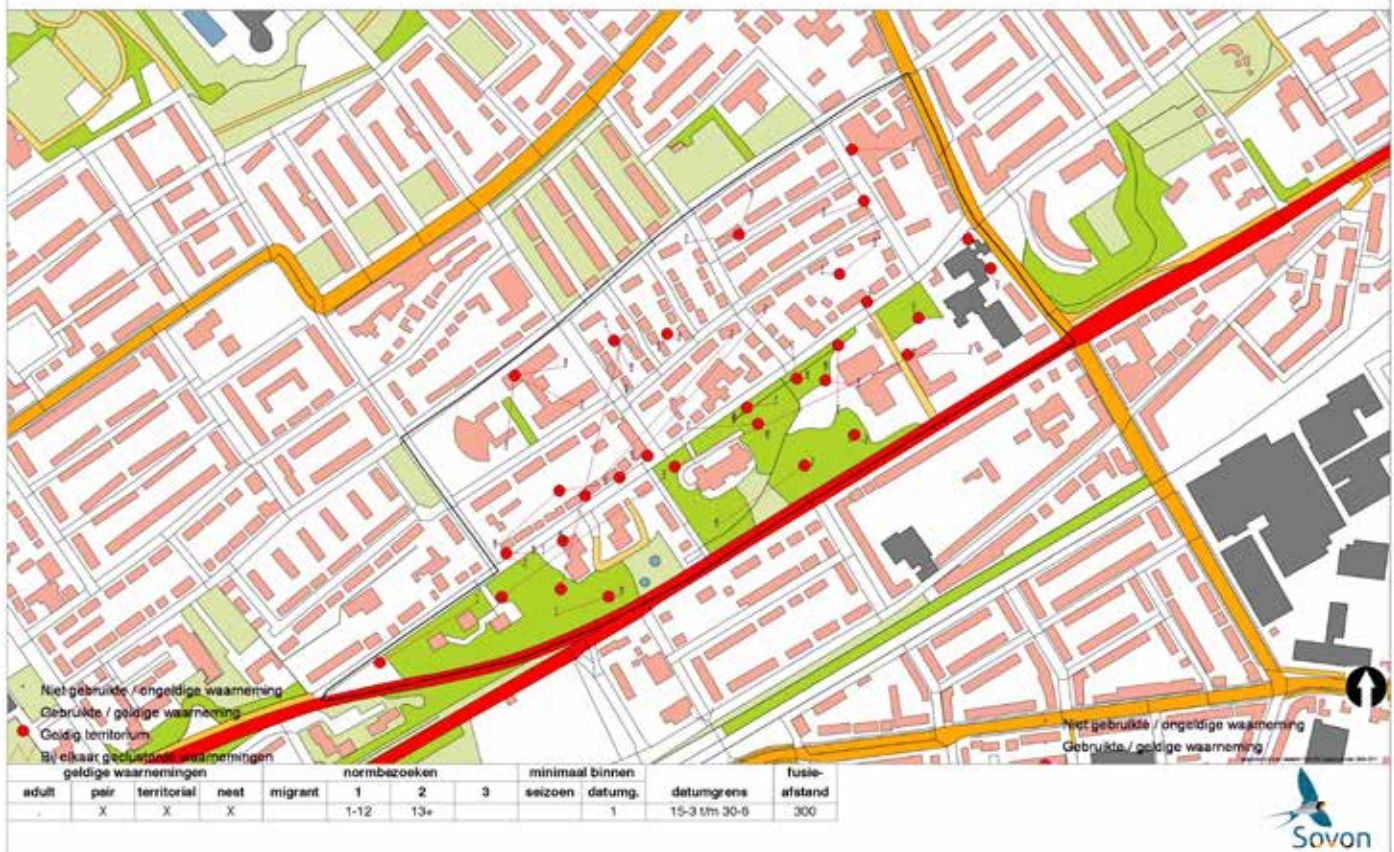
Pimpelmees 23 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Pimpelmees 30 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Pimpelmees 26 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Koolmees 24 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Koolmees 25 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Koolmees 30 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Koolmees 24 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Boomklever 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Boomklever 6 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Boomklever 4 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Boomklever 6 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Boomkruiper 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Boomkruiper 4 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Boomkruiper 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Boomkruiper 6 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Gaai 2 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Gaai 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Gaai 3 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Gaai 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Ekster 7 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Ekster 8 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Ekster 8 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Ekster 9 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Kauw 20 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Kauw 32 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Kauw 26 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Kauw 30 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Zwarte Kraai 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Zwarte Kraai 5 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Zwarte Kraai 3 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Zwarte Kraai 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Spreeuw 3 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Spreeuw 5 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Spreeuw 4 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Spreeuw 1 territorium

4721 Heseveld Nijmegen 2010

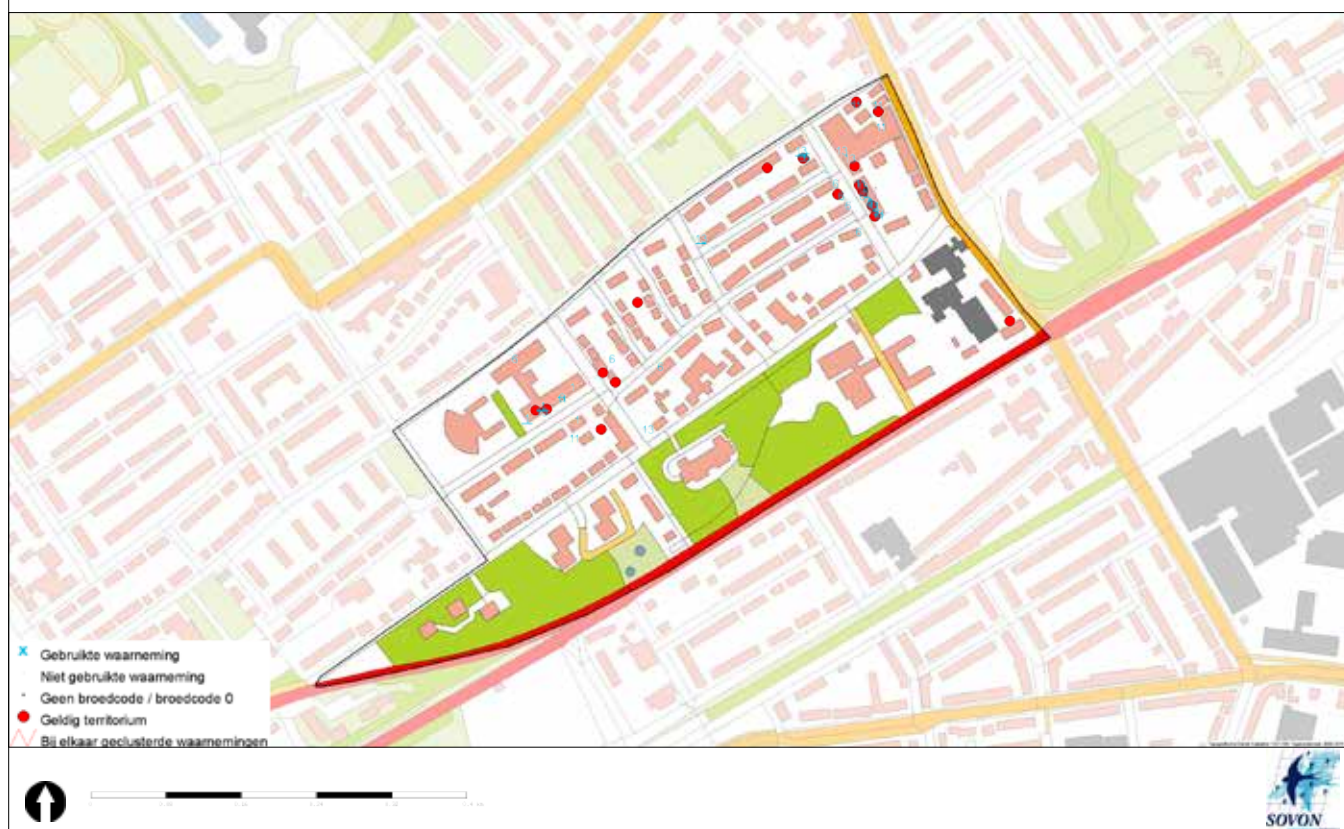
Huismus 17 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Huismus 17 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Huismus 22 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Huismus 13 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Vink 6 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Vink 5 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Vink 6 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Vink 5 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2010

Groenling 0 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2011

Groenling 2 territoria

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Groenling 1 territorium

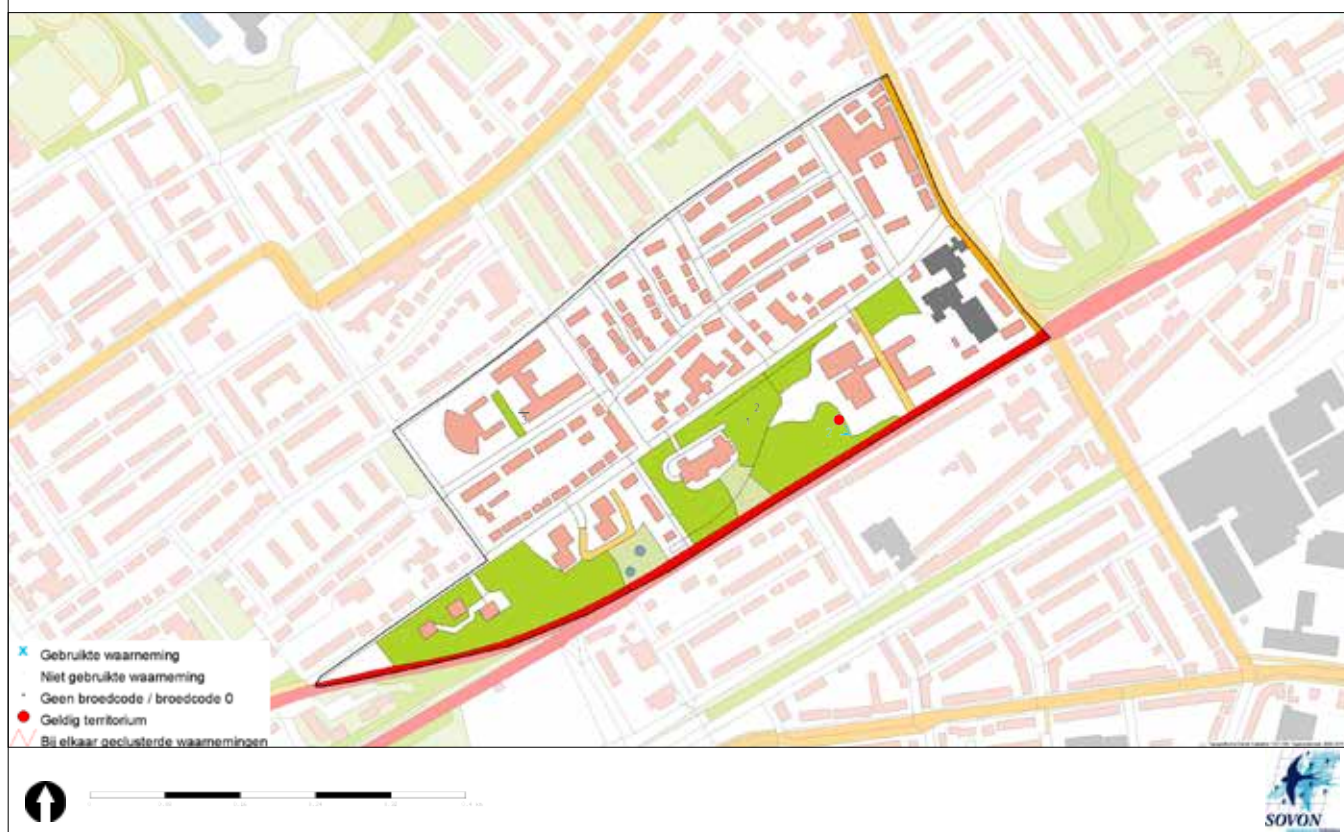
4721 Heseveld Nijmegen 2013

Groenling 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2011

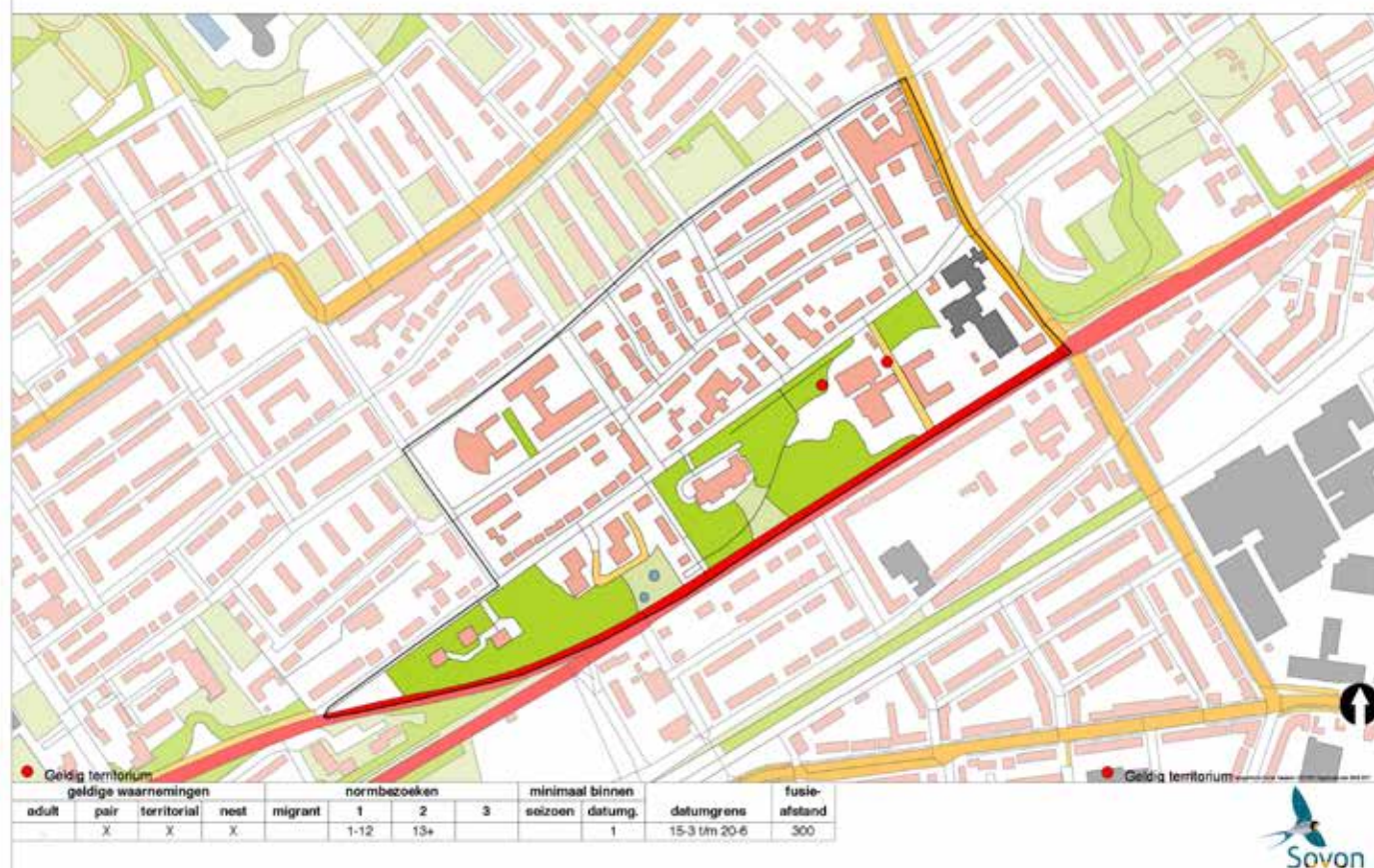
Appelvink 1 territorium

Pagina 1/1

4721 Heseveld Nijmegen 2013

Appelvink 2 territoria

4721 Heseveld Nijmegen 2012

Putter 1 territorium

